

KWARTAALVERSLAG

DERDE KWARTAAL 2011

1. In het kort

- De dekkingsgraad per 30 september 2011 bedraagt 102%
- Het rendement van 1 juli tot en met 30 september 2011 bedraagt 4,7%
- Het pensioenvermogen per 30 september 2011 bedraagt € 13.892 miljoen euro
- Philips Pensioenfonds heeft per 30 september 2011 een tekort en zal daarom voor 1 december 2011 een herstelplan indienen bij De Nederlandsche Bank

2. Financiële positie Philips Pensioenfonds

Philips Pensioenfonds heeft gekozen voor een risicobewust beleggingsbeleid. Belangrijke doelstellingen van dit beleid zijn een stabiele ontwikkeling van de financiële positie en goede indexatiekansen op lange termijn.

De financiële positie van Philips Pensioenfonds, zoals weergegeven in de onderstaande tabel, wordt onder andere beoordeeld aan de hand van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad geeft de verhouding aan tussen het vermogen van Philips Pensioenfonds en de pensioenverplichtingen (alle nu en in de toekomst uit te keren pensioenen) die daar tegenover staan. Een dekkingsgraad van 100% betekent dat het Pensioenfonds precies genoeg vermogen heeft om deze verplichtingen na te komen. Is de dekkingsgraad hoger, dan beschikt het Fonds over financiële buffers. Deze dienen om schommelingen in de waarde van de beleggingen en de verplichtingen op te vangen. Is de dekkingsgraad lager, dan is er sprake van een tekort. Er zijn wettelijke richtlijnen hoe hoog de dekkingsgraad moet zijn. Deze richtlijnen verschillen per pensioenfonds en zijn onder andere afhankelijk van de leeftijdsopbouw en het beleggingsbeleid.

De dekkingsgraad daalde in het derde kwartaal van 2011 van 112% naar 102%. Doordat de rente in het afgelopen kwartaal is gedaald, zijn de pensioenverplichtingen in het derde kwartaal van 2011 fors gestegen. Bij een lagere rente moet het Fonds namelijk meer geld reserveren om de pensioenen, nu en in de toekomst, te kunnen uitbetalen dan bij een hogere rente. Aan de andere kant is ook het pensioenvermogen toegenomen, doordat een positief (totaal)resultaat op de beleggingen is behaald. De stijging van het pensioenvermogen woog echter niet op tegen de stijging van de pensioenverplichtingen. Daardoor is de dekkingsgraad gedaald.

De dekkingsgraad van het Fonds lag met 102% zowel onder de vereiste dekkingsgraad (107%) als onder de minimale vereiste dekkingsgraad (104%). Dit betekent dat er te weinig reserves zijn om eventuele verdere tegenslagen op te vangen. Het Pensioenfonds is daarom wettelijk verplicht een herstelplan te maken om ervoor te zorgen dat de financiële positie weer op orde komt (zie ook hoofdstuk 4 'Financiële situatie: herstelplan').

Bedragen in miljoenen euro's

	2011			2010
	Einde 3 ^e kwartaal	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal	Einde 4 ^e kwartaal
Pensioenvermogen	13.892	13.387	13.346	13.605
Pensioenverplichtingen	13.672	11.939	11.864	12.436
Dekkingsgraad	102%	112%	112%	109%

3. Beleggingsresultaten Philips Pensioenfonds

Het beleggingsbeleid van Philips Pensioenfonds is erop gericht een goede balans te bereiken tussen het beperken van beleggingsrisico's en het creëren van goede indexatiekansen op lange termijn. Met het oog hierop zijn de beleggingen van Philips Pensioenfonds onderverdeeld in twee portefeuilles:

- Liability matching portefeuille:
Een stabiele financiële positie door het beheersen van renterisico
- Return portefeuille:
Creëren van goede indexatiekansen op lange termijn

In deze portefeuille wordt belegd in obligaties en obligatiegerelateerde beleggingen die zodanig worden gekozen dat de geldstromen van de obligaties en de pensioenuitkeringen met elkaar samenvallen ('matchen'). De omvang van de liability matching portefeuille bedraagt per 30 september 2011 73% van het belegd vermogen van Philips Pensioenfonds.

In deze portefeuille wordt actief gezocht naar een hoger rendement, onder meer om goede indexatiekansen te creëren, door te beleggen in o.a. aandelen, onroerend goed en grondstoffen. De omvang van de return portefeuille bedraagt per 30 september 2011 27% van het belegd vermogen van Philips Pensioenfonds.

Het totaalrendement is een gewogen gemiddelde van het rendement van de liability matching portefeuille en de return portefeuille.

	Philips Pensioenfonds 3 ^e kwartaal 2011 1 juli – 30 september	Benchmark 3 ^e kwartaal 2011 1 juli – 30 september
Liability matching portefeuille	10,7%	12,9%
Return portefeuille	-8,5%	-9,9%
Totaal	4,7%	n.v.t.

Vergelijking met benchmark

Philips Pensioenfonds beoordeelt de beleggingsresultaten door ze te vergelijken met een benchmark. Een benchmark is een objectieve vergelijkingsmaatstaf voor het beoordelen van het beleggingsresultaat. De benchmark die het Fonds hanteert voor de liability matching portefeuille is de ontwikkeling van de pensioenverplichtingen in het verslagjaar, althans voor zover bepaald door opgelopen rente en renteveranderingen. De benchmark van de return portefeuille is een verzamelindex die is samengesteld conform de strategische gewichten voor de diverse delen van de return portefeuille.

In het derde kwartaal behaalde de liability matching portefeuille een rendement van 10,7%. Onzekerheid over toekomstige economische groei en de schuldencrisis in Zuid-Europa zorgden ervoor dat de rente in landen als Duitsland, Frankrijk en Nederland daalde. Door een daling van de rente stijgt de waarde van obligaties. In de liability matching portefeuille wordt hoofdzakelijk in obligaties belegd. Het rendement van de liability matching portefeuille was 2,2% lager dan het rendement dat de benchmark voor deze portefeuille behaalde. De return portefeuille behaalde in dit turbulente kwartaal een negatief rendement van -8,5%. Dit is 1,4% hoger dan het rendement van de benchmark voor deze portefeuille. Het totale rendement bedroeg dit kwartaal 4,7%.

4. Financiële situatie: herstelplan

Pensioenfondsen, en ook Philips Pensioenfonds, hadden in het derde kwartaal veel last van het slechte economische klimaat. Samen met een lage rente heeft dit geleid tot een sterke verslechtering van de financiële situatie van Philips Pensioenfonds.

Eisen aan de dekkingsgraad en stand van zaken

De dekkingsgraad van Philips Pensioenfonds was 102% op 30 september 2011. De dekkingsgraad lag daarmee onder het niveau van twee wettelijk voorgeschreven grenzen:

- De vereiste dekkingsgraad is voor Philips Pensioenfonds 107%. Nu de dekkingsgraad van het Fonds per 30 september onder dit niveau ligt, spreekt men van een reservetekort. Het Fonds moet daarom een langetermijnherstelplan maken, waarin de maatregelen staan beschreven om binnen vijftien jaar een dekkingsgraad van 107% te bereiken.
- De minimale vereiste dekkingsgraad is voor Philips Pensioenfonds 104%. Nu de dekkingsgraad van het Fonds per 30 september ook onder dit niveau ligt, is sprake van een dekkingsstekort. Het Fonds moet daarom ook een kortetermijnherstelplan maken met maatregelen om binnen drie jaar een dekkingsgraad van 104% te bereiken.

Herstelplan voor de korte en de lange termijn

In het herstelplan worden de (korte- en langetermijn-)maatregelen beschreven die het College van Beheer gaat nemen om de financiële situatie weer op orde te krijgen. Dit kunnen wijzigingen zijn in het beleggingsbeleid, maatregelen betreffende de premie, het niet-indexeren van de pensioenen en bij voortdurende verslechtering zelfs het verlagen van de pensioenen. Alle pensioenopbouwers, pensioenontvangers en premievrije polishouders zijn per brief geïnformeerd over de financiële situatie bij Philips Pensioenfonds. In deze brief wordt ook nader ingegaan op het herstelplan. De brief is te downloaden via de website van Philips Pensioenfonds.

Hoe gaat het nu verder?

Philips Pensioenfonds dient voor 1 december 2011 het herstelplan in bij de toezichthouder (De Nederlandsche Bank, DNB). Nadat DNB het herstelplan heeft goedgekeurd, gaat het Fonds het plan uitvoeren. Hoe de dekkingsgraad zich daarna ontwikkelt, hangt niet alleen af van de maatregelen van het herstelplan, maar ook van externe factoren. De economie kan immers verbeteren of verslechteren en het niveau van de rente kan veranderen.

Het verloop van het herstel wordt uiteraard op de voet gevolgd. Jaarlijks op 31 december is er een officieel toetsmoment. Op basis van de stand per die datum wordt gekeken hoe de dekkingsgraad zich heeft ontwikkeld ten opzichte van het zogenoemde 'herstelpad'. Na dit officiële toetsmoment worden de belanghebbenden van het Fonds per brief geïnformeerd over het verloop van het herstel en eventuele maatregelen die voortkomen uit het herstelplan.

5. Ontwikkelingen verzekerdenbestand

Philips Pensioenfonds zag het aantal pensioenopbouwers en pensioenontvangers in het derde kwartaal van 2011 licht dalen. Het aantal houders van een premievrije polis nam toe.

	2011			2010
	Einde 3 ^e kwartaal	Einde 2 ^e kwartaal	Einde 1 ^e kwartaal	Einde 4 ^e kwartaal
Pensioenopbouwers	15.970	16.006	16.282	16.467
Pensioenontvangers	59.989	60.004	60.100	60.131
Houders premievrije polis	32.609	32.212	32.941	33.018
Totaal	108.568	108.222	109.323	109.616